

# ЯКЩО ВАША ДИТИНА АГРЕСОР

- Відверто поговоріть з дитиною про те, що відбувається, з'ясуйте мотивацію її поведінки;
- Поясніть дитині, що за вчинення булінгу (цькування) наступає адміністративна відповідальність;
- Чітко і наполегливо попросіть дитину припинити таку поведінку; повідомте їй, що будете спостерігати за її поведінкою;
- Зверніться до шкільного психолога і проконсультуйтеся щодо поведінки своєї дитини під час занять;
- Дотримуйтеся рекомендацій комісії з розгляду випадків булінгу, якщо щодо вашої дитини.

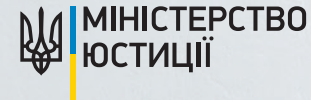
**Пам'ятайте, дитина-агресор не зміниться відразу! Це тривалий процес, який потребує витримки і терпіння!**

## ЯКЩО ВИ СТАЛИ СВІДКОМ БУЛІНГУ

- Спробуйте припинити цькування – булінг не слід ігнорувати;
- Обов'язково повідомте керівництво закладу освіти про ситуацію, що склалася;
- У разі бездіяльності керівництва закладу освіти – зверніться із заявою в поліцію!

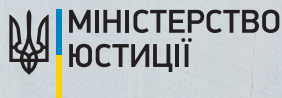


**Знаю!  
Дію!  
Захищаю!**



Проект Мін'юсту "Я МАЮ ПРАВО!" навчає громадян користуватися своїми правами та захищати їх у разі порушення

[pravo.minjust.gov.ua](http://pravo.minjust.gov.ua)



Координаційний центр з надання правової допомоги



НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ

18 грудня 2018 року Верховна Рада України прийняла Закон №2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», яким закріплено відповідальність за вчинення булінгу.

# ЗУПИНИМО БУЛІНГ РАЗОМ!



**ЗАХИЩАЙ СВОЇ ПРАВА  
РАЗОМ З МІН'ЮСТОМ!**

# БУЛІНГ – ЦЕ НАСИЛЬСТВО

- фізичне:** штовхання, підніжки, зачіпання, бійки, стусани, ляпаси, нанесення тілесних ушкоджень
- психологічне:** принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, міміка обличчя, поширення образливих чуток, ізоляція, ігнорування, погрози, жарти, маніпуляції, шантаж
- економічне:** крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей, вимагання грошей
- сексуальне:** принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська та образи сексуального характеру, зйомки у переодягальнях, поширення образливих чуток, сексуальні погрози, жарти
- кібербулінг:** приниження за допомогою мобільних телефонів, інтернету, інших електронних пристроїв

## ТИПОВІ ОЗНАКИ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ):

- систематичність (повторюваність) діяння
- наявність сторін – кривдник, потерпілий, спостерігачі (за наявності)
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого

# ЯКЩО ДИТИНА СТАЛА ЖЕРТВОЮ (СВІДКОМ) БУЛІНГУ

- 1 Зверніться із заявою про вчинення булінгу (цькування) щодо вашої дитини до керівника закладу освіти або в поліцію.
- 2 Поясніть дитині, до кого вона може звернутися за допомогою у разі цькування (вчителі, керівництво школи, поліція, психолог, старші учні, батьки інших дітей, охорона)

## ДЕ ОТРИМАТИ ДОПОМОГУ?

**Якщо Вам необхідна правова допомога** (юридична консультація, складання заяви, інших документів) – зверніться до Єдиного контакт-центру безоплатної правової допомоги за номером **0 800 213 103\***.

**ВАЖЛИВО:** діти мають право безоплатно отримати послуги адвоката (складання заяв, представництво в суді)

**Якщо дитині необхідна консультація** – зверніться на Національну дитячу «гарячу лінію» для дітей та батьків з питань захисту прав дітей за номером **116-111**.

*\*цілодобово та безкоштовно в межах України*

# ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

## Булінг\*



штраф від 850 до 1700 грн.



громадські роботи від 20 до 40 годин

## Булінг\*, вчинений повторно протягом року або групою осіб



штраф від 1700 до 3400 грн.



громадські роботи від 40 до 60 годин

## Неповідомлення керівником закладу освіти органам Національної поліції про випадки цькування



штраф від 850 до 1700 грн.



виправні роботи до 1 місяця з відрахуванням до 20 % заробітку

*\*Застосовується до дітей від 16 років та батьків, чий діти вчинили булінг у віці до 16 років.*